

LEHDISTÖTIEDOTE nro 192/22

Luxemburgissa 30.11.2022

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio asiassa T-101/18 | Itävalta v. komissio

Uusien ydinreaktoreiden rakentaminen: unionin yleinen tuomioistuin hylkää Itävallan kanteen, jossa riitautettiin komission hyväksymä unkarilainen sijoitustuki

Euroopan komissio hyväksyi 6.3.2017 tekemällään päätöksellä¹ (jäljempänä riidanalainen päätös) Unkarin ilmoittaman sijoitustuen valtionyhtiölle MVM Paks II Nuclear Power Plant Development Private Company Limited by Shares (jäljempänä Paks II -yhtiö), joka koskee kahden Paksin ydinvoimala-alueelle rakennettavan ydinreaktorin, joiden tarkoituksena on asteittain korvata neljä kyseisessä voimalassa jo käytössä olevaa reaktoria, käyttöä.

Kyseinen sijoitustuki (jäljempänä kyseessä oleva tuki), joka muodostuu pääasiallisesti siitä, että Paks II -yhtiön käyttöön annetaan maksutta uudet ydinreaktorit niiden käyttöä varten, on suurelta osin rahoitettu 10 miljoonan suuruisen uusiutuvan luottojärjestelyn muodossa annetulla lainalla, jonka Venäjä on myöntänyt Unkarille ydinenergian rauhanomaiseen käyttöön liittyvää yhteistyötä koskevan hallitustenvälisen sopimuksen puitteissa. Kyseisen sopimuksen mukaisesti uusien reaktorien rakentaminen on annettu suorahankintana yhtiölle Nizhny Novgorod Engineering Company Atomenergoproekt (jäljempänä JSC NIAEP).

Komissio totesi riidanalaisessa päätöksessä, että kyseessä oleva tuki soveltuu sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa asetetuin ehdoin. Kyseisen määräyksen mukaan sisämarkkinoille soveltuvana voidaan pitää tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla.

Itävalta nosti kanteen, jossa se vaati riidanalaisen päätöksen kumoamista.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi

Ensiksi unionin yleinen tuomioistuin hylkää kanneperusteen, joka koskee riidanalaisen päätöksen väitettyä lainvastaisuutta siltä osin kuin komissio julisti kyseessä olevan tuen sisämarkkinoille soveltuvaksi huolimatta siitä, että uusien ydinreaktoreiden rakentamista koskeva suorahankinta yhtiöltä JSC NIAEP rikkoo Itävallan mukaan julkisia hankintoja koskevia unionin sääntöjä.

Itävalta väitti tältä osin erityisesti, että koska uusien reaktoreiden rakentamista koskevan sopimuksen tekeminen oli kyseessä olevan tukeen erottamattomasti liittyvä yksityiskohta, komission olisi ollut tutkittava sitä myös julkisia hankintoja koskevien unionin sääntöjen valossa. Sen mukaan tuomiosta Itävalta v. komissio² käy lisäksi ilmi, että

¹ Toimenpiteestä/tukiohjelmasta/valtiontuesta SA.38454 – 2015/C (ex 2015/N), jonka Unkari aikoo toteuttaa tukeakseen kahden uuden ydinreaktorin rakentamista Paks II -ydinvoimalaan 6.3.2017 annettu komission päätös (EU) 2017/2112 (EUVL 2017, L 317, s. 45).

² Tuomio 22.9. 2020, Itävalta v. komissio, [C_594/18 P](#) (ks. myös [CP n° 112/20](#)).

komission olisi ollut arvioitava kyseessä olevaa tukea julkisia hankintoja koskevien unionin oikeuden säännösten valossa riippumatta siitä, oliko rakennussopimuksen tekeminen kyseessä olevan tukeen erottamattomasti liittyvä yksityiskohta.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää aluksi Itävallan tuomioon Itävalta v. komissio perustuvan argumentaation. Kyseisestä tuomiosta käy ilmi, että tuen kohteena olevan taloudellisen toiminnan on oltava unionin oikeuden mukaista, mutta Itävalta ei vetoa kyseisessä asiassa sellaiseen unionin oikeuden rikkomiseen, joka johtuisi tuen kohteena olevasta toiminnasta eli ydinenergian tuotannosta. Lisäksi kyseisestä tuomiosta ei ilmene, että unionin tuomioistuin olisi tarkoittanut laajentaa komission tehtävänä olevan valvonnan laajuutta menettelyssä, jonka tarkoituksena on selvittää, soveltuuko valtiontuki sisämarkkinoille, hylkäämällä oikeuskäytäntönsä, jonka mukaan on tehtävä ero tuen kohteeseen erottamattomasti liittyvien yksityiskohtien ja niiden yksityiskohtien, joilla ei ole tällaista yhteyttä, välillä.

Lisäksi sen hyväksyminen, että komissiolla olisi menettelyssä, jonka tarkoituksena on selvittää, soveltuuko valtiontuki sisämarkkinoille, velvollisuus ottaa lopullisesti kantaa unionin oikeuden sellaisten säännösten, jotka eivät koske valtiontukia, rikkomisen olemassaoloon riippumatta tuen yksityiskohdan ja kyseisen tuen kohteen välisestä yhteydestä, olisi ristiriidassa yhtäältä niiden menettelysääntöjen ja menettelyllisten takeiden, jotka ovat ominaisia näiden määräysten soveltamisen valvontaa varten erityisesti säädettyille menettelyille, ja toisaalta hallinnollisen menettelyn ja oikeussuojakeinojen erillisyyttä koskevan periaatteen kanssa.

Seuraavaksi unionin yleinen tuomioistuin toteaa näistä täsmennyksistä, että päätös tehdä kahden uuden reaktorin rakentamista koskeva sopimus, joka edelsi kyseessä olevaa tukitoimenpidettä, ei ole kyseisen tuen kohteeseen erottamattomasti liittyvä yksityiskohta. Tarjouskilpailun järjestäminen ja mahdollinen toisen yrityksen käyttäminen reaktorien rakentamiseen ei muuttaisi tuen kohdetta, eli kahden uuden reaktorin käyttöön antamista maksutta niiden käyttöä varten, eikä tuensaajaa, joka on Paks II -yhtiö. Lisäksi vaikka oletettaisiin, että tarjouskilpailulla olisi ollut vaikutusta tuen määrään, mitä Itävalta ei ole näyttänyt toteen, tällaisella seikalla ei olisi ollut sellaisenaan vaikutusta etuun, joka kyseisellä tuella annetaan sen edunsaajalle, eli kahden uuden reaktorin käyttöön antamiseen maksutta niiden käyttöä varten.

Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin korostaa, että – toisin kuin Itävalta väittää –, komissio toimi perustellusti, kun se viittasi riidanalaisessa päätöksessä arviointiinsa, jonka se teki aikaisemmassa jäsenyysveloitteen noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä, jossa se katsoi, että kahden uuden reaktorin rakentamista koskeva suora hankinta yhtiöltä JSC NIAEP ei rikkinut julkisia hankintoja koskevaa unionin oikeutta. Oikeusvarmuuden periaate on nimittäin esteenä sille, että komissio voisi valtiontukimenettelyn yhteydessä tutkia uudelleen rakennussopimuksen tekemisen siihen ajankohtaan, jolloin se päätti jäsenyysveloitteen noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn päättämisestä, nähden uusien tietojen puuttuessa.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin hylkää kanneperusteet, jotka koskevat suhteettomia kilpailunvääristymisiä ja epätasa-arvoista kohtelua, joiden seurauksena uudistuvan energian tuottajat karkotetaan vapautetuilta sähkön sisämarkkinoilta. Tältä osin se palauttaa mieleen, että jäsenvaltiot voivat päättää vapaasti omasta energialähteiden yhdistelmästä eikä komissio voi vaatia, että jäsenvaltioiden rahoitusta kohdistetaan vaihtoehtoisin energialähteisiin.

Kolmanneksi unionin tuomioistuin hylkää kanneperusteen, joka koskee määräävän markkina-aseman vahvistamista tai luomista, minkä jälkeen se hylkää myös kanneperusteen, joka koskee Unkarin sähkön tukkimarkkinoiden likviditeettiriskiä.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään tiettyjen sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on

perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on täytettävä asianomaisen toimen kumoamisesta mahdollisesti syntynyt oikeudellinen tyhjiö.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta voidaan oikeuskysymysten osalta valittaa unionin tuomioistuimeen kahden kuukauden ja kymmenen päivän määräajassa ratkaisun tiedoksiantamisesta.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin yleistä tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla sivustolla [Europe by Satellite](#) ☎ +32 2 2964106

Pysykää kuulolla!

